

Laidiens: 25.03.2004., Nr. 47

Ministru kabineta noteikumi Nr.152

Rīgā 2004.gada 23.martā (prot. Nr.15 22.§)

Cūku labturības prasības

Izdoti saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 10.panta 1.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

1.1. *cūka* — jebkura vecuma cūku sugas dzīvnieks, kas tiek turēts audzēšanai vai nobarošanai;

1.2. *kuilis* — dzimumgatavību sasniedzis cūku tēviņš, ko izmanto vaislai;

1.3. *jauncūka* — dzimumgatavību sasniegusi cūku mātīte pirms pirmās atnešanās;

1.4. *sivēnmāte* — cūku mātīte pēc pirmās atnešanās;

1.5. *sivēns* — cūka no dzimšanas līdz atšķiršanai no sivēnmātes;

1.6. *atšķirts sivēns* — cūka no atšķiršanas līdz 10 nedēļu vecumam;

1.7. *audzējama cūka* — cūka no 10 nedēļu vecuma līdz izmantošanai vaislai;

1.8. *nobarojama cūka* — cūka no 10 nedēļu vecuma līdz kaušanai.

2. Noteikumi nosaka cūku labturības prasības.

3. Noteikumu ievērošanas valsts uzraudzību un kontroli veic Pārtikas un veterinārais dienests.

4. Pārtikas un veterinārais dienests reizi divos gados līdz aprīļa pēdējai darbdienai informē Eiropas Komisiju par valsts uzraudzības un kontroles rezultātiem un veikto pārbaūžu skaitu attiecībā pret kopējo cūku novietņu skaitu.

5. Eiropas Komisijas ekspertiem sadarbībā ar Pārtikas un veterināro dienestu ir tiesības veikt neplānotas cūku labturības prasību ievērošanas pārbaudes Latvijā. Veicot pārbaudes, eksperti ievēro personīgās higiēnas pasākumus, lai novērstu jebkādas infekcijas slimību izplatības draudus.

6. Pārtikas un veterinārais dienests, ņemot vērā Eiropas Komisijas ekspertu veikto pārbaūžu rezultātus, veic atbilstošus pasākumus konstatēto trūkumu novēršanai.

7. Ja cūkas ir ievestas no trešajām valstīm (valstis, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis), attiecīgās valsts kompetentās iestādes izsniegts sertifikāts apliecina, ka ievesto cūku labturības prasības ir bijušas atbilstīgas šo noteikumu prasībām vai stingrākas.

8. Persona (darba devējs), kas nodarbina cilvēkus cūku kopšanā, pirms darba uzsākšanas iepazīstina cūku kopēju ar šo noteikumu prasībām.

II. Prasības cūku turēšanai

9. Cūkas baro ne retāk kā reizi dienā ar to vecumam, fiziskajai aktivitātei un fizioloģiskajām vajadzībām atbilstošu barību.

10. Ja cūkas tur grupās un tās baro, neizmantojot zīdīšanu vai automātiskās barošanas metodi, tām nodrošina vienlaicīgu piekļūšanu barībai.

11. Cūkām, kuras ir vecākas par divām nedēļām, nodrošina iespēju brīvi uzņemt svaigu ūdeni.

12. Visas procedūras, kuru dēļ rodas defekti, jutīgu ķermeņa daļu zaudēšana vai kaulu struktūras izmaiņas, ir aizliegtas, izņemot terapeitiskās, diagnostiskās un identifikācijas procedūras, kā arī šādas procedūras:

12.1. sivēniem līdz septiņu dienu vecumam — acu zobu izkniebšana vai noslīpēšana, veidojot veselu līdzenu zobu virsmu;

12.2. kuļļiem — ilkņu saīsināšana, ja nepieciešams;

12.3. daļēja astes amputācija;

12.4. vīriešu kārtas dzīvnieku kastrācija (kastrējot nedrīkst plēst audus);

12.5. deguna riņķu ielikšana dzīvniekiem, kurus audzē ārā brīvā turēšanas sistēmā.

13. Šo noteikumu 12.1. un 12.3.apakšpunktā minētās procedūras veic tikai tādā gadījumā, ja ir savainoti sivēnmāšu pupi vai dzīvnieku ausis un astes. Pirms minētajām procedūrām, ņemot vērā vides apstākļus un dzīvnieku blīvumu grupās, veic pasākumus, lai nepieļautu astu nokošanu vai citas nevēlamas parādības. Ja veic minētās procedūras, nepieciešams mainīt cūku turēšanas apstākļus vai saimniekošanas sistēmu.

14. Šo noteikumu 12.punktā minētās procedūras atbilstošos sanitāros apstākļos ar piemērotiem līdzekļiem veic praktizējošs veterinārārsts vai persona, kas sagatavota atbilstoši šo noteikumu 8.punktā minētajām prasībām un kurai ir pieredze attiecīgo procedūru veikšanā.

15. Kastrāciju un astes amputāciju sivēniem, kuri vecāki par septiņām dienām, veic praktizējošs veterinārārsts, izmantojot anestēzijas līdzekļus un prolongētos analgētiskos līdzekļus.

III. Prasības dažādu tipu cūku turēšanai

16. Atšķirtiemi sivēniem, audzējamām cūkām un nobarojamām cūkām, izņemot apsēklotas jauncūkas un sivēnmātes, kuras tur grupās, nodrošina katrai atbilstoši tās svaram šādu platību:

16.1. 0,15 m², ja cūkas svars ir līdz 10 kg;

16.2. 0,20 m², ja cūkas svars ir no 11 līdz 20 kg;

16.3. 0,30 m², ja cūkas svars ir no 21 līdz 30 kg;

16.4. 0,40 m², ja cūkas svars ir no 31 līdz 50 kg;

16.5. 0,55 m², ja cūkas svars ir no 51 līdz 85 kg;

16.6. 0,65 m², ja cūkas svars ir no 86 līdz 110 kg;

16.7. 1 m², ja cūkas svars ir 110 kg un lielāks.

17. Apsēklotai jauncūkai, kuru tur grupā, nodrošina vismaz 1,64 m² lielu kopējo grīdas platību.
18. Sivēnmātei, kuru tur grupā, nodrošina vismaz 2,25 m² lielu kopējo grīdas platību.
19. Ja apsēklotās jauncūkas vai sivēnmātes tur grupās, kurās ir mazāk par sešām cūkām, tad šo noteikumu 17. un 18.punktā minēto kopējo grīdas platību palielina par 10 %.
20. Ja apsēklotās jauncūkas vai sivēnmātes tur grupās, kurās ir 40 un vairāk cūku, šo noteikumu 17. un 18.punktā minēto kopējo grīdas platību var samazināt par 10 %.
21. Daļai no kopējās grīdas platības, kas minēta šo noteikumu 17., 18., 19. un 20.punktā, ir vienlaidus ciets segums:
- 21.1. apsēklotai jauncūkai paredz vismaz 0,95 m² cietā grīdas seguma;
- 21.2. grūsnei sivēnmātei paredz vismaz 1,3 m² cietā grīdas seguma;
- 21.3. ne vairāk par 15 % no grīdas platības aizņem kanalizācijas atveres.
22. Ja cūkas tur grupās novietnēs, kurās ir betona–redeļu grīda:
- 22.1. maksimālais spraugu platums starp redelēm:
- 22.1.1. sivēniem — 11 mm;
- 22.1.2. atšķirtiemi sivēniem — 14 mm;
- 22.1.3. audzējamām cūkām un nobarojamām cūkām — 18 mm;
- 22.1.4. jauncūkām pēc apsēklošanas un sivēnmātēm — 20 mm;
- 22.2. minimālais redeļu platums:
- 22.2.1. sivēniem un atšķirtiemi sivēniem — 50 mm;
- 22.2.2. audzējamām cūkām, nobarojamām cūkām, jauncūkām pēc apsēklošanas un sivēnmātēm — 80 mm.
23. Būvējot vai pārbūvējot novietnes, aizliegts telpās ierīkot jauncūku un sivēnmāšu piesiešanai paredzētu aprīkojumu.
24. Jauncūkas un sivēnmātes aizliegts turēt piesietas.
25. Ja novietnē ir vairāk par 10 sivēnmātēm un sivēnmātes un jauncūkas četras nedēļas pēc apsēklošanas līdz nedēļai pirms plānotās atnešanās tur grupās, kurās ir vairāk par sešiem dzīvniekiem, aizgalda malas šādā novietnē nedrīkst būt īsākas par 2,8 metriem.
26. Ja novietnē ir vairāk par 10 sivēnmātēm un sivēnmātes un jauncūkas četras nedēļas pēc apsēklošanas līdz nedēļai pirms plānotās atnešanās tur grupās, kurās ir mazāk par sešiem dzīvniekiem, aizgalda malas šādā novietnē nedrīkst būt īsākas par 2,4 metriem.
27. Ja novietnē ir mazāk par 10 sivēnmātēm, sivēnmātes un jauncūkas četras nedēļas pēc apsēklošanas līdz nedēļai pirms plānotās atnešanās var turēt individuālos aizgaldos, nodrošinot tām kustību brīvību.
28. Sivēnmātēm un jauncūkām ir pastāvīgi pieejami pakaiši, kas atbilst šo noteikumu 48.1.apakšpunktā minētajām prasībām.
29. Jauncūkas un sivēnmātes, kuras tur grupās, baro, izmantojot sistēmu, kas nodrošina visiem dzīvniekiem iespēju uzņemt pietiekamu barības daudzumu.